

Српска Секција

Стаза Православља

ОДРЖАН 15-ТИ ЈУБИЛАРНИ БАНКЕТ 4 КОЛА СРПСКИХ СЕСТАРА СЕВЕРОЗАПАДНЕ ИНДИАНЕ "СРПСКЕ МАЈКЕ ПРОТИВ ГЛАДИ СРПСКЕ СИРОЧАДИ"

"Господу позајма ко поклања сиромасу, и Он ће му платити за добро његово".

(Премудрости Соломон. 19:17)

У недељу 7. октобра ове године, Четири Кола Српских Сестара Северозападне Индиане одржале су 15. по реду хуманитарни банкет у својој хуманитарној акцији "Српске мајке против глади". Домаћин овогодишњем банкету било је Коло Српских Сестара храма Св. Великомученика Георгија из Шерилвила, Индиана.

Већ током летњих месеци, председнице четири кола сестара Сенди Шиновић из парохије св. Саве, Љубинка Ракоњац из парохије св. Георгија, и Мара Костур, подпредседница из парохије св. Пророка Илије са председницом Кола Сестара Св. Георгија из Шерилвила, Анком Ожеговић која је по домаћинској функцији председавала седницама, месним парохом протом Драгољубом Поповић и осталим чланицама кола сестара, почеле су припреме око што успешнијег организовања овог 15. јубиларног банкета.

Ако је судити по броју присутних (отприлике 300 парохијана) овом банкету и сакупљеним донацијама онда се мора признати да су сестре и овај пут у потпуности успеле, јер је на банкету скупљено око 20,000.00 долара.

Св. Архијерејску Литургију у испуњеном храму Св. Великомученика Георгија у Шерилвилу, служио је високопреосвећени Митрополит средњезападнеамеричке Митрополије Господин Христофор, уз асистенцију месног пароха о. Драгољуба Поповића и протођакона Др. Станимира Спасовића. Црквени хор владика Стефан Ластавица својим умешним и богољепним појањем учинио је да ова света литургија заиста у свему буде божанствена.

По одслуженој архијерејској Литургији прешло се у нову дворану св. Георгија у коју су већ почели да пристижу парохијани са својим свештенослужитељима из четири локалне парохије, (св. Георгија из Шерилвила, св. Георгија из Источног Чикага и св. Саве и св. Пророка Илије из Мерилвила.

Присутне госте на банкету поздравили су месни парох прото Драгољуб Поповић, који је уједно поднео и извештај о својој хуманитарној мисији у Републици Српској током ове јесени, којом приликом је он са супругом протиницом Миленом, у име четити Кола Сестара поделио 12,000.00 америчких долара у неколико центара у Бањалуци, Република Српска, који воде бригу о деци без родитеља, ментално-ретардираној деци или пак деци који имају проблеме слуха и говора. Овај извештај је са великом пажњом саслушан а

многима је изазвао сузе у очима. Прото Драгољуб је известио да још увек постоји велика потреба за оваквом врстом помоћи те очински молио да ова акција српских сестара настави и даље своју хуманитарну делатност. Извештај протера Јована Тодоровића који је са протиницом Мирјаном у току лета поделио у Србији такође 12,000.00 америчких долара, у име четири кола, прочитао је јереј Марко Матић. И овај извештај је пажљиво саслушан. И прота Јован је апеловао на српске сестре и српске мајке да свакако наставе са својим хуманитарним програмом.

Главни говорник на овом банкету била је госпођа Сузана Никитовић, медицинска сестра по занимању, иначе представница хуманитарне организације "Cardio Start" из Чикага. Госпођа Никитовић је детаљно говорила о својој недавној посети републици Србији и проблемима са којима се сусреће здравство Републике Србије посебно у грани која се бави кардио-васкуларним обољењима срца. Она води хуманитарну акцију у прикупљању средстава за набавку медицинске опреме која се користи у лечењу истих обољења. Госпођа

и замолио их да свој рад за добро најунесрећенијих свакако наставе. Високопреосвећени је подсетио и на хуманитарни рад Православне Интернационалне хуманитарне организације (ИОСС) и потребе за тешњом сарадњом са њима.

У немогућности присуствовања овоме банкету своје поздраве и благодарност послали су и преосвећени епископ Новогрчаничке митрополије господин Лонгин као и Генерални Конзул Републике Србије његова екселенција Деско Никитовић. Њихове поздраве прочитао је јереј Александар Савић.

У протеклих 14 година чланице ова четити Кола Сестара су скупиле и на руке доставиле тамо где је било најпотребније у Републици Српској Крајини, Републици Српској, Републици Србији и на Косову и Метохији нешто више од 428,207.00 долара. Вредне сестре су се потрудиле и сакупиле још 20,000.00 да се подели у наредном периоду.

Писац ових редова се још једном најискреније захваљује Колима српских сестара и свим људима добре воље који на било који начин помогоше да овај банкет у свему буде успешан. Посебна захвалност сестри Мари Добријевић, једној од оснивача и водитеља овога програма.

И овај пут као и много пута раније могла би се применити наша лепа српска пословица да: "Све је лепо и угодно било и милеме Богу приступачно".

*Протојереј Драгољуб Поповић
Парох парохије шерилвилске*

Никитовић је такође посветила посебну пажњу деци којих је велики број у Србији са разним обољењима без икакве врсте здравствене заштите те апеловала на присутне да се више заинтересујемо и у овом правцу. Она је такође похвалила рад српских сестара и исти истакла за пример и углед.

Његово Високопреосвештенство, Митрополит Господин Христофор у своме обраћању присутнима посебно је похвалио чланице Кола Сестара и захвалио им на њиховом хуманитарном раду

Црквенословенски језик

Митрополит кијевски и свеукрајински Владимир је у једном интервјуу истакао да се већ дуго у Цркви и ван ње води дискусија о богослужбеном језику. Он се залаже за остатак црквенословенског језика на коме се молио и равноапостолни кнез Владимир, који је народ привео вери Христовој. На овом језику служи се, истакао је он, и у Србији, Бугарској, Чешкој, Словачкој, Пољској, Америци. Ни у Грчкој се не служи на савременом, свакодневном језику, такође ни у Јерусалиму, Александрији, на Кипру, а Грузијци служе на древногрузијском. Тешко је замислити да се служи на језику који се користи на телевизији, у парламенту, или на интернету. У Украјини се Свето Јеванђеље чита на савременом језику, а пропева зависно од средине, на украјинском или руском. Недавно је спроведена и анкета по овом питању. Показало се да међу православним верницима Украјине, њих 56% жели да се служи на црквенословенском, 23% на украјинском, а 4% на руском језику.

Чување традиције

Патријарх московски Алексеј Други поздравио је посланицу "Summorum Pontificum" папе римског Венедикта Шеснаестог, којом се одобрава да се служи миса по древно (тридентинском) обреду. Патријарх истиче да ову одлуку треба позитивно вредновати, јер она омогућује "коришћење древне литургијске традиције" Запада. Ми снажно подржавамо чување традиције, и сами то чинимо, што нам је помогло да опстанемо у искушењима прошлог века, у време прогањања. Патријарх сматра да се овом изменом унапређује зближавање двеју Цркава. Руског патријарха недавно су посетили четири бискупа италијанске покрајине Фриули, подарили му мошти светих Мученика аквилејских и позвали га да посети овај град, који има велики значај за историју целокупног Хришћанства.

(Православље, 15. септ. 2007)

Предавање професора др Недељка Гргуревића

У великом амфитеатру Православног богословског факултета у Београду, 18. октобра 2007. професор Литургије са хришћанском археологијом и црквеном уметношћу на Богословском факултету Светог Саве у Либертивилу (Libertyville, Illinois - SAD) протојереј-ставрофор др Недељко Гргуревић одржао је предавање на тему: "Православни богослужбени мозаик на простору Северне Америке". Пре почетка предавања, цењеног професора најпре је представио професор Литургије Богословског факултета у Београду др Ненад Милошевић. Потом се асистент на Катедри за литургику Србољуб Убипариповић осврнуо на кључне моменте из биографије професора Гргуревића и у наставку је промовисао његове две књиге које се користе као литература у оквиру редовних студија из литургије на Богословском факултету у Београду: Увод у Православну литургику, друго исправљено и допуњено издање, Фоча-Либертивил 2006; и Евхаристија као жртва - Литургијско богословље, Србиње-Либертивил 2004. После тога, професор на Катедри за историју религије и ректор Београдске богословије протојереј-ставрофор др Драган Протић - некадашњи ученик професора Гргуревића - бираним речима је говорио о педагошком раду свога професора.

Напослетку, професор Гргуревић одржао је концизно и занимљиво предавање у коме је на првом месту изложио историјат развоја богослужења и литургијско-богословске науке Православне цркве, а потом се задржао на опису хришћанског богослужења на

др Недељко Гргуревић, протојереј-ставрофор

простору североамеричког континента. Боравећи више деценија у САД-а он је био и прилици да своје богословско знање и искуство надгради на делима и примерима о. Александра Шмемана, о. Јована Мајендорфа и о. Георгија Флоровског, те се тако сврстао у ред савремених литургијчара. Баш због тога, предавање је изазвало нарочиту пажњу присутних који су поставили више питања протојереју Гргуревићу. Предавање је завршено професорском благодарношћу на части која му је овим поводом уприличена.

(Извор - Православни богословски факултет Универзитета у Београду)

Српска Православна Црква Св. Арханђела Михаила прославила 20 година од освећења храма и 90 година од организовања парохије

Акрон, Охајо – 30. септембар 2007. год. Српска Православна Црква Св. Арханђела Михаила свечано је прославила 90 јубилеј од оснивања парохије и 20 јубилеј од освећења прелепе цркве. Света Архијерејска Литургија је почела у 9:45 ујутро са дочеком Његовог Преосвештенства Владике источноамеричког Др. Митрофана, у служби су саслуживали протоманесник Драгомир Туба, протојереј Звонимир Котрочевећ, протојереј-ставрофор Василије Соколовић, протојереј Лазар Костур, протонамесник Рајко Косић, протонамесник Милорад Орлић, ђакон Желько Јуришић и ђакон Драгослав Косић. С.П.Д. Катедрални Хор Св. Троице из Питсбурга су прелепо одговорали на Литургији уз дириговање Господина Боба Топића. Штец Дан Кунзин је читао Апостол и Григорије Котрочевећ је помагао у Св. Олтару са регуларном групом одговорних дечака из парохије.

Пре почетка Свечаног Банкета, предивно предјело је послужено у малој сали. Изложене слике и старине из дуге и културно богате историје парохије су заинтересовале и младе и старе. Био је то путовање „Путем Успомена“ које је последило жељу у многим од нас да се посветимо статељству наше Свете Цркве – Да Господ да, да и ми будемо пример нашој деци. Да они упамте пример наше љубави, вере, молитве, жртве и духовне радости!

Наша цркена сала била је тако лепо декорисана и скоро испуњена до капацитета. После укусног ручка, Господин Коста Папић је преузео дужност столоравнатеља и дао кратку историју задњих девет деценија. Парохијски свештеник, о. Драгомир Туба изразио је добродошлицу свима, искрено је изразио жељу многих парохијана да се убрзо исплати Црквени дуг. О. Драгомир се захвалио Његовом Преосвештенству, Владици Митрофану и Управном Одбору

Источноамеричке епархије на њиховој помоћи Акронској парохији као и свим парохијанима који помажу да се исплати Црквени дуг. Одмах затим, Његово Преосвештенство је благословио све госте, благо их подсетивши на важност даривања бар једног процента од укупних примања Цркви Божијој. Додатне свечане поздраве су дали председник Управног Одбора Св. Арханђела Михаила, Господин Џон Маливук, Председница Кола Српских Сестара, Госпођа Анита Андрејка, Председница Фолклорне Групе Св. Арханђела Михаила, Госпођа Биљана Кулина. Прочитана је почдрвна Прокламација Гувернера Охаја Теда Стрикленда. Председник САД Џорџ Буш и Сенатор Џорџ

Војновић који је нашег српског порекла су послали свечане честитке.

Музички део програма отворио је Мајкл Ресановић, задививши публику представивши се са обом уз пратњу клавира. Мајкл, који је студент прве године на Акронском Универзитету, је син Др. Николе Ресановића, познатог композитора који је доста остварио у области Православне Литургијске музике, и унук блажене успомене + протојереја ставрофора Ненада Ресановића који је служио Цркву Св. Арханђела Михаила као парохијски свештеник крајем 60-тих и почетком 70-тих. С.П.Д. Катедрални Хор Св. Троице из Питсбурга су прелепо отпевали композиције „Дуни Ветре“ и „Српске Мелодије“, опет под дириговањем Господина Боба Топића. Госпођица Лара Трбовић, председница Катедрално Хора је даровала Акронску парохију са Иконом Тајне Вечере и чеком од 250 долара. Фолклорна Група Св. Арханђела Михаила „Грчаница“, најстарија од три групе, прелепо су извели два кола „Иначко Коло“ и „Чачак“. После њих наша популарна Женска Певачка Група „Прело“, под вођством Госпође Винке Зорић је извела свој кратки програм. Извођачи су даривани са иконом Св. Арханђела Михаила и захвалницом.

Био је то прелепи дан и ми се захваљујемо свима појединачно који су дошли из далека или близа. Нарочито се захваљујемо старатељима наше парохије који су даривали у новцу или који су у љубави приложили свој рад! Кроз улазнице и донације од гостију и парохијана прикупљена је лепа сума нивца и чист профит је био 17,702.31 долара. Ова сума ће бити уплаћена за морици на Цркву.

Молимо се да Свемогући Бог наш, молитвама Св. Арханђела Михаила вам стоструко узврати на ваше добротинство и љубазност на Свој Небески начин!

Света Литургија и Слава у Саборној цркви у Лос Анђелесу

У недељу, 30. септембра 2007.

г., Саборна црква у Лос Анђелесу прославила је своју славу Светог Стевана Првовенчаног, Симеона Монаха. Света архијерејска Литургија којом је началствовао епископ западноамерички Г. др Максим са свештенством почела је у 10 часова, а њој је претходило јутрење у 9 часова. Саслуживали су свештеници: Никола Чеко (старешина), Илија Дајковић, Божидар Драшковић, Норман Косановић и јерођакон Јован (Станојевић). На Литургији је беседио епископ Максим и уручио епископске грамате истакнутим парохијанима Саборне цркве.

После службе уследио је опход око храма током кога је служен помен преминулим свештеницима и парохијанима.

На свечаном банкету у великој дворани преломљен је славски колач. Поред свештеника и епископа, говорио је и г. Срђа Трифковић. Током банкета уручене су стипендије најбољим студентима.

(Узето са интернет странице Епархије западноамеричке)

Парох и старешина храма Св. Стевана Првовенчаног у Алхамбри-Лос Анђелесу, протојереј-ставрофор Никола Чеко ревносно и душебрижно служи повереној му благочестивој пастви Лос Анђелеса и шире околине од 1993. године. Настављајући стопама својих претходника блаженоупокојеног протојереја-ставрофора Владимира Мрвичина и протојереја-ставрофора Дениса Павићевића прота Никола не само да беспрекорно обавља своју свештенопастирску службу, већ, налазећи се у суседству седмшта Епархије западноамеричке, он свесрдно помаже архијереју и епархијском особљу у обављању епархијских административних послова. Као одличан познавалац српског језика, иако рођен у Америци, он је годинама био на располагању претходном епископу Г. Јовану као преводилац са српског на енглески или обрратно, било да

Епископ и свештеници предводе славску литију

се радило о администрацији или пак јавним обраћањима, на црквеним славама, скуповима или званичним пријемима. Велики део времена прота Никола посвећује омладини и школској деци. Поред личног ангажовања залагао се за успостављење директора просвете при парохији Св. Стевана Првовенчаног.

Прота Никола је почео своју свештенопастирску службу у парохији Васкрсења Христовог у Стубенвилу, Охајо, одмах по рукоположењу, у манастиру Светог Саве у Либертивилу од Његовог Преосвештенства блаженоупокојеног епископа Саве, 1986. године. Одмах се показао као ревносни свештенослужитељ, срдечно прихваћен од повереног му стада. Но, по потреби службе у једној од кључних парохија цркве „Раваници“ у Детроиту, која је моментано остала без пароха, млади свештеник Никола, на позив надлежног епископа, прелази у Детроит. И ту о. Никола

приања на посао и за кратко време парохија видно напредује. Опет по потреби службе о. Никола се одазива и долази у Саут Бенд, Индијану, за пароха цркве Св. апостола Петра и Павла. Мања парохија са преобладањем енглеским језичним подручјем поздравља је долазак о. Николе као Богомдани дар. И ту о. Никола удара печат своје свештенопастирске службе. Млад и полетан, потпомогнут од својих парохијана, специјално омладине, он окупља децу и омладину и уздиже их духовно и морално, тако да су света богослужења одлично посећена, те се и црквена дисциплина видно упражњује. У исто време о. Никола врши и дужност секретара Централног црквеног савета и помаже Његовом Високопреосвештенству Митрополиту средњезападноамеричком у његовим обимним пословима.

И када се парохија Св. Стевана Првовенчаног у Алхамбри-Лос Анђелесу

упразнила, одласком проте Дениса Павићевића за Чикаго, било је природно очекивати да ће свештеник квалитета о. Николе бити поново у покрету. Његово Високопреосвештенство митрополит Г. Христофор, као администратор Епархије западноамеричке и као надлежан архијереј о. Николе, познајући високе квалитете младог, Богу и светој Цркви оданог, свештеника о. Николе, уз сагласност са Црквеном управом парохије Св. Стевана Првовенчаног, поставља о. Николу за пароха и старешину Саборног храма, 1993. године. Дакле, ево већ 14 година о. Никола стиже, у свако доба и у свако време, да обавља беспрекорно свештенопастирску службу на огромним просторима, у радијусу од 100 миља у Лос Анђелесу и околини. До недавно то је радио сам, али с обзиром на велике обавезе о. Николе, везане и за општу мисију наше Цркве у САД и Канади, у парохију Св. Стевана, на молбу о. Николе, а по одобрењу надлежног архијереја и сагласност Црквене управе, постављен је још један свештеник, о. Норман Косановић. Поред о. Нормана, који је заиста десна рука о. Николи, треба поменити и допринос проте-ставрофора Илије Дајковића, у пензији, који је увек на располагању у свим хитним потребама.

Отац Никола постављен је од епископског савета СПЦ у САД и Канади за директора Сталног одбора при Централном црквеном савету. Он руководи са неколико подбора и одржава састанке и семинаре два пута годишње. Ова црквена институција се показала корисном у многим црквеним областима, што је било видно изражено у извештајима на последњем Црквеном Сабору у Детроиту, 2006. године.

За свој ревносни свештенопастирски рад о. Никола је од свог надлежног архијереја, епископа Максима, недавно одликован звањем протојереја-ставрофора, с правом ношења напрсног крста.

Вредно је поменути да је посредством о. Николе установљен фонд за помоћ најугроженијим и дато је дискреционо право о. Николи да руководи тим фондом. И заиста о. Никола не само да врши своју службу по дужности, већ је и срцем и душом уткан у исту, тако да се на њега могу применити речи: „Добар пастир што говори ином (другима), то сам својим потврђује чином“.

Честитамо о. Николи и желимо му много успеха у његовом преданом раду на њиви Господњој а у служби свете нам Српске православне цркве.

Изградња храма Св. Василија Острошког у Гринзбору

Изградња храма посвећеног Св. Василију Острошком у Гринзбору, Норт Каролајна, улази у завршну фазу. Унутрашњи инсталациони радови су завршени и примљени су од инспекције. У унутрашњости куполе као и у припрати постављене су гипсане плоче. За пет до седам дана очекујемо да мајстори заврше постављење гипсане плоче, после чега би молери окречили храм.

Следећа фаза радова је зидање спољне фасаде од опеке и камена. У међувремену, очекујемо да прилазни пут од улице до цркве и павиљона као и паркинг буду асфалтирани. По завршетку ових радова планирано је да се око цркве изгради стаза од бетона, као и стаза од цркве до садашњег павиљона. За крај је остављено да се засади око храма и павиљона дрвеће, зелено жбуње и трава.

Надамо се, и Бога молимо за помоћ, да ћемо све ове радове завршити и инспекцију проћи до средине децембра месеца, како би могли да планирамо мало освећење храма до краја године. Наравно, тиме не бисмо завршили цео пројекат. Планирано је да до црквене славе у мају месецу идуће године завршимо следеће: постављање пода у храму, изградњу помоћног објекта за паљење свећа, осликовање великог полијелеја, изградњу ђаконика, изградњу пута до будућег гробља. У јулу се очекује иконостас из Србије и његово инсталирање.

Такође, постоји могућност да идуће године започнемо осликовање фресака у олтарном делу храма. Наш верни народ у Гринзбору и околини, окупуће у наручју Цркве, својим прилозима и радом несеквично и са пуно љубави помаже изградњу храма.

Храм Св. Василија Острошког у Гринзбору, Норт Каролајна, у изградњи

Оно што је посебно за нашу заједницу интересантно јесте, да ми у нашој парохији немамо ни једну породицу или појединца који може приложити одједном више од 2.000 долара. Сви досадашњи прилози су били "зрно по зрно", готово свих парохијана. Из њихових зрнева, уз помоћ квасца Духа Светога, је израсла погача - храм наш.

Још једном желимо да се захвалимо свим црквеним општинама наше Цркве и појединцима у Америци који нам притекоше у помоћ. Такође и овом приликом позивамо и друге парохије и појединце да нам помогну у овом богоугодном делу.

Свештеник Драган Љ. Зарић
(Узето са интернет странице Епархије источноамеричке)

Пастирска посета Србима у Централном затвору у Риједи

У четвртак 18. октобра 2007. године, Његово Преосвештенство епископ горњокарловачки Г. Герасим, у Централном затвору у Риједи посетио је Жељка Шупута из Коренице, који је почетком децембра прошле године ухапшен на темељу оптужнице која га терети за "почињене злочине" током последњег рата.

Наиме, Жељко Шупут и Милан Панић, оптужени су да су у току рата у кореничком затвору тукли и малтретирали ратне затворенике. После четири године њиховог повратка на своја огњишта и борбе за опстанак, ову двојицу православних Срба, наводно су препознали они који су од њих били зостављани. Према оном што смо до сада сазнали, у процесу суђења њих двојицу су оптужили сведоци који су иначе прозвани "дежурним или професионалним сведоцима". Ови сведоци се појављују у сваком процесу који се води против Срба кореничана, тако су сведочили против Светозара Карана, кога је судица Милановић Бранко осудио, кад већ није нашао кривице за коју је ухапшен, за кривицу што су "пре петсто година Срби заједно са турским освајачима угњетавали Хрвате у Лици."

Свима иоле нормалним људима постаје јасно да хапшење Срба који имају породице и малолетну децу, а који нису ништа криви, имају за циљ да спрече повратак протераних Срба на своја вековна огњишта. Сматрамо да је оваквог мишљења и суткиња која суди овим људима за измишљене злочине. Нажалост, хрватски судови суде Србима на основу сведочанства лажних сведока и мишљења злонамерних новинара који у својим текстовима расприрују мржњу према Србима, не поштујући основну новинарску етику. Њихови текстови у јавности већ створе негативну слику о одређеном случају и на суду је само да задовољи јавност кажњавањем "злочинца", небитно да ли постоје докази да је злочин учињен.

Циљ ове посете епископа Герасима био је да духовно окрепи оптужене Жељка и Милана и да им да моралну подршку у овим тешким тренуцима које преживљавају они и њихове породице, очекујући исход суђења.

(Узето са интернет странице Епархије горњокарловачке)

О књизи др Мирољуба Јоковића

"Архивска историја о Хиландарском научном пројекту Државног универзитета Охајо", стр. 158; 21 цм.; илустровано; Рашка школа, Београд 20007.

Недавно је стигла из Београда књига с горњим насловом из пера књижевника, научника и издавача др Мирољуба Јоковића, која и својом садржином и својом изванредном техничком опремом задивљује читаоце. Нема биографије писца, али је Србима у Америци др Мирољуб Јоковић познат по својим посетама и предавањима на Универзитету државе Охајо у Колумбусу, а нарочито по његовом присуствовању свим Међународним конференцијама којих је до сада одржано пет а које су, такође, предмет ове књиге.

Хиландарски научни пројекат на Државном универзитету Охајо датира још од далеке 1969. године. Те године децембра месеца отишао је др Матеја Матејић у Хиландар да испита могућност снимања средњовековних рукописа, повеља и других докумената. Онда су маја месеца 1970. године отишли на Свету Гору Атонску др Матејић и колега му професор Волт Крег и снимали бројне црквене и историјске документе. Микрофилмове су донели у Колумбус, али пошто за њих није било места, то их је прота Матејић држао у својој канцеларији. Тада је уствари, те 1970. године, основан Хиландарски научни пројекат, док је тзв. Хиландарска соба настала доцније.

Др Јоковић је све то лепо и детаљно описао, нарочито путовања (четири пута) оца Матеје у манастир Хиландар, коме је у раду свестрано помогао његов старији син Предраг, који ће доцније, такође, постати доктор и професор славистике на истом Универзитету и заменити оца Матеју када је отишао у заслужену пензију.

Године 1981. добијена је у главној библиотеци Универзитета једна лепа просторија која је названа Хиландарска соба, која је била свечано отворена 1982. године у присуству у изасланика манастира Хиландара оца Митрофана и бројних угледних гостију из Америке.

continued on p. 11

Из Мемоара Епископа шабачког: Сусрети у Западној Европи и Аустралији

Поводом четири деценије епископске службе владике шабачког Лаврентија (Трифунувића), свештенство ове епархије је објавило његове мемоаре, две изузетно вредне књиге, "Трагови у песку" и "Руковети са њиве Господње". Према оцени књижевних критичара ово капитално дело је не само драгоцено сведочанство о Српској православној цркви у дијаспори, већ и значајан извор за изучавање њене историје.

Уз владичин благослов и из његовог пера, "Вести" есклузивно објављују најзанимљивије делове његових мемоара, у првом реду оне о формирању православних српских епархија у Западној Европи и Аустралији чији је први епископ био Преосвешћени Лаврентије.

"Када се данас осврнем на своју животну стазу дугу 72 године, на којој сам 50 година провео у мантији, а од тога 40 као епископ, све више увиђам колико је много у животу било клецања, падања и устајања, радости и бола, колико пута сам био срећан осећајући присуство Божје у свом срцу, а исто толико патиио кад се Он удаљавао због мојих грехова и падова. Међутим, тек кад време одмакне, уверим се да је он увек био уз ме, само га ја нисам примећивао.

Безбројни су такви моји доживљаји, али су само неки изнети на страницама књига "Трагови у песку" и "Руковети са њиве Господње". То чиним једино из жеље да помогнем и другима у оријентацији кроз живот. Свакако се и њима догађало и догађа да залутају по њивама духовне глади и да су губили наду у Божју близину и помоћ.

Божје провиђење ме је на чудан начин пронашло и упутило у богословију. Од тада па кроз цео живот осећао сам Његово присуство. Нарочито је то било онда када сам, више од 20 година, као епископ западноевропски и аустралијски, путовао по тим бестрагијама.

Дошавши неискусан на Запад, међу неправославне вернике, као и међу Србе који су се због тадашњих политичких прилика у отаџбини плашили јединства са Мајком Црквом, ништа не бих могао постићи без Божје помоћи. Он ми је крочио пут и кротио оне који су били против светосавске мисије на тим меридијанима.

Владика Лаврентије на богослужењу

Приликом оснивања прве српске православне епархије за Западно Европу и Аустралију, сусрео сам много наших људи - и учених и простих, и богатих и сиромашних, и срећних и разочараних, али су свом душом љубили своју Цркву и свој завичај. Из њихових судбина упознавао сам истину живота...

Велике душе и светли ликови које сам сретао на животной стази јачали су моју веру и помагали ми да истрајем у својој мисионарској делатности.

Као први њихов епископ учествовао сам у многим важнијим догађајима тамошњег верског живота. Своје тадашње утиске желео сам да сачувам од заборава, јер до сада их нигде нисам прибележио. Истина, неки црквени историчари већ су писали о овом важном поглављу историје српске дијаспоре, али су то гледали само издалека или слушали о томе, а ја сам то лично доживео и о томе могу да посведочим. Зато ће моје излагање бити више

емотивно, јер су се поједини догађаји, личности и места које помињем, који за историчара нису важни, дубоко урезали у моје срце и памћење, те не могу да их заборавим."

Владика Лаврентије (Живко Трифунувић) рођен је 27. јануара 1935. године у селу Богоштица, у шабачко-ваљевском крају. Завршио је богословију и Богословски факултет СПЦ. Замонашио се 1958. године у манастиру Крушедолу, на Фрушкој Гори, а потом службовао у парохијама на Купресу, У Босни, и у Далмацији, и у богословији Света Три Јерарха у манастиру Крка.

За викарног епископа, помоћника, тадашњем Патријарху Герману изабран је 1967. године, када се преселио у Београд.

Марта 1969. године као новоизабрани епископ за Западно Европу и Аустралију, кренуо је на свој мисионарски пут дуг четири деценије.

(Франкфуртске вести, 6. октобар 2007.)

Парохија у Патересону, Њу Џерси, прославила црквену славу Св. Јована Крститеља

Петарсон, Њу Џерси - У недељу, 7. октобра 2007. године Његово Преосвештенство др Митрофан посетио је парохију Св. Јована Крститеља и служио свету архијерејску Литургију поводом црквене славе, празник Зачеће Св. Јована Крститеља.

На светој Литургији произвео је проту Тому Стојишића у звање протојереја-ставрофора.

П.С. Честитамо протојереју-ставрофору Тому Стојишићу.

Славски обред у Патерсонској парохији

ОТВОРЕНО ПИСМО

епископа Григорија Високом представнику у БиХ г. Мирославу Лајчаку

Поштовани,

Обраћам Вам се поводом новонасталих догађаја у нашој Републици, који су потресли не само политичку јавност, него и сав српски народ у Републици Српској и БиХ. Ријеч је о Вашим најновијим одлукама које се тичу кворума и начина гласања у БиХ, а које су противуствене и директно мајоризују одлуке српских представника у Парламентарној скупштини. Сматрамо да се овим одлукама руше не само права српских грађана у оба ентитета, него да се доводи у питање и постојање Републике Српске у најскоријој будућности.

Државе постоје да би се бринуле за народ и уређивале живот својих житеља на хуманим и законским основама. Два ентитета у БиХ настала су управо из покушаја да се ратна суревњивост народа на овим просторима поништи правим и легалним измирењем и подјелом унутра бивше југословенске републике. Улога Високог представника није другачије била виђена нити одређена него атко да он буде привремено надзиратељ тамо где једни до других живе, они који су доскоро били у сукобу. Умијеће истанчане дипломатије и политике говори да је у оваквим специфичним условима нужна мудрост и велика промишљеност, како би се на здравом темељу градило државно уређење у Федерацији БиХ и Републици Српској.

Данас је угрожена слобода српског народа у сопственој држави, и зато се оглашавам као његов архијереј, да не би било изневјерено народно надање. Уистину, знамо да не треба човјек да очекује овдје на земљи много правде и благостања, да је земаљско за малена царство, и да га зрело осјећање пролазности не везује за оно што се дешава сада и овдје. Но, човјек је биће на границама свијетова, дотиче се и једног и другог, прожет је са оба свијета и царства. И у оба му је од Бога дата слобода. Чувајући сопствену слободу, човјек чува вриједности на којима она почива, јер није у људској природи да буде ропски послушан свима и свакоме. У крајњој линији, моралан је поступак сачувати се од неслободе, јер тако чуваш и онога ко покушава да ти је одузме и показује одговорност за њега. Српски народ је одговоран народ, пред Богом и пред људима, и за себе и за оне који су у његовом окружењу. Не сплеткари и не кује завјере, излази сам пред себе и пред било коју власт јасно и одређено, отворено да чује и да разговара о сложеним приликама, али очекује и да се чује и његова ријеч.

Јасно је да не живимо у временима када је требало смиривати канџијом босанске бегове, нити мирити херцеговачке устанике против турског зулума, слати Омерпашу Латаса или Бењамина Калаја да "свиђају прилике" у Босни. Ова држава није у склопу нити једне друге која би располагала њеним људима и територијама коа сопственим, него је уставно и законски подијељена и уједињена, јасно је њено устројство и познати су разлози баш тог и таквог устројства. Државе настају из историјског слиједа догађаја, имају своје утемељење у идентитету народа који их настајују, у њиховој географској, националној, вјерској сродности. Таква врста настанка није страна ниједној европској земљи. Зашто би била страна нама који живимо овдје и сада, на територији коју одвајкада настајује српски живаљ заједно са осталим народима? Цркве и манастири, писане књиге и споменици, археолошки и градитељски трагови, предање и топоними ове земље причају причу о томе. А прича о овој земљи је слојевита и дубока, треба зажељети а онда и научити како да се разумије.

Наш народ памти предање које ова земља носи у својим њедрима, а то је хришћанско предање и Срби имају библијски етос уздања у Бога и силу Његову, по ријечима псалмопјевца Давида: Бог нам је уточиште и сила, помоћник у невољама које нас снађоше веома. Зато се нећемо уплашити кад се земља затресе, и премјесте се горе у срца мора. Жеља нам ја да сваки наш покрет и поступак буде овим предањем закован, достојанствен и мудар, како сада тако и у сваком времену. И молимо наш народ да се у свим приликама, па и у овој, понаша достојно човјека и лика Божијег, Христовог, у човјеку. А прилика и неприлика је било и биће их. Но, не обликују оне људе него људи њих, и у томе је шанса за ову земљу. Босна и Херцеговина није, како често кажу, земља смутње и нужности, "вртлог морања времена", тамни вилајет судбине, нити су људи овдје осуђени једни на друге; рекли бисмо радије да су усмјерени једни на друге и треба да буду обрадовани једни другима. И да тако треба да живе и да се понашају.

С поштовањем,

+Епископ захумско-херцеговачки и приморски Григорије

(Узето са интернет странице Епархије захумско-херцеговачке)

Епископ захумско-херцеговачки и приморски Г. Григорије

О књизи др Мирољуба Јоковића

continued from p. 10

Др Мирољуб Јоковић описујући рад и развој овог значајног пројекта, све је илустровао врло лепим фотографијама, тако да ће то остати сведочанство за историју не само овог пројекта Државног универзитета Охајо, већ и целокупног научно-културног живота Америке. Нарочито је дивно описао истрајан рад у микрофилмовању повеља, докумената, насловних страна и текстова ретких књига, те је свој рад улепшао много лепим репродукцијама у боји, који овом делу дају нарочиту чар и лепоту.

Потом је др Јоковић описао како је обављено испитивање и проучавање словенских мањускрипта и по другим манастирима на Светој Гори: Зографу, Св. Пантелејмону, Великој Лаври и Иверону. Затим је настављено проучавање древних средњовековних мањускрипта у Мађарској, Бугарској, Русији и Грчкој, све уз помоћ вредног и неуморног оца Матејиног сина Предрага.

Др Јоковић је поред речи признања проти Матеји и његовом сину Предрагу за остварење Хиландарског научног пројекта одао заслужно признање и професору др Леону Тварогу, шефу департмента за словенске и источно-европске језике, др Стенлију Кахрију, првом директору Центра за средњовековне и ренесансне студије и др Артуру Адамсу, декану колеџа за хуманост. Донео је и лепе њихове фотографије. Такође је донео и слику чланова штаба за посету Центру за изучавање средњовековних словенских студија: Лорен (Абрахам) Нетретић, Џенифер Андерсон, Виктор Болдевула и координатор Хелен Сенекал.

Пошто је овај научни пројекат на Државном универзитету Охајо привукао велику пажњу не само у Америци, већ и у Европи, и широм целог света, то су се почеле одржавати Хиландарске конференције, којима је др Јоковић посветио велику пажњу и врло лепо истакао њихов велики значај у савременом свету.

Прва Међународна хиландарска конференција одржана је од 11. до 13. априла 1981. године у Колумбусу, на Државном универзитету Охајо. Друга је одржана 1986. године у манастиру Рила у Бугарској с насловом "Рукописно наслеђе и улога манастира у културној историји

Балканских народа". Трећа конференција је одржана од 28. до 30. марта 1989. године у Београду, чији је организатор била Српска академија наука и уметности. Одржана је с насловом "Проучавање средњовековних јужнословенских рукописа". (Др Јоковић наглашава да је те године по први пут прота Матеја Матејић дошао у Југославију пошто је до тада био "персона нон грата" за југословенски режим).

Четврта конференција је одржана од 14. до 15. августа 1998. године у Колумбусу, на Државном универзитету Охајо. Овог пута главна тема је била: "Организовање Хиландарске научне библиотеке на Охајо универзитету и проучавање средњовековних славенских рукописа". Пета конференција је одржана од 8. до 14. септембра 2002. г. у Србији. Свечано је отворена у Рашкој, па су заседања одржана на Копаонику, али су учесници током конференције посетили и средњовековни манастир Градац. Спонсор ове конференције је била Влада Србије. И ова конференција је била посвећена даљем проучавању средњовековног културног наслеђа и унапређењу Хиландарског пројекта на Државном универзитету Охајо.

Др Мирољуб Јоковић је обавио значајан посао објавивши ову књигу. Написао ју је у оригиналу на српском језику, али је књига одштампана на енглеском јер је намењена првенствено Америци и земаљама енглеског језичног подручја. Превод на енглески је обавила Наташа Каурин-Карача. Књига је илустрована лепим сликама у боји: личностима, мањускриптами, насловима значајних повеља, наслови књига и др. На насловној корици је дивна слика у боји манастира Хиландара а испред су два духовника и истраживача српске средњовековне баштине, о. Матеја Матејић и о. +Митрофан Хиландарац. На задњим корицама је слика др Мирољуба Јоковића с протом о. др Матејом Матејићем и др Предрагом Матејићем. Из свег срца честитамо професору др Јоковићу на овој дивној књизи и свесрдно је препоручујемо читаоцима широм Северне Америке, Енглеске и Аустралије.

Бора М. Карапантић
Кливленд, Охајо, 9. октобар 2007.
На дан Св. Ап. и Јев. Јована Богослова

Посета мисионарској парохији у Фермонту, Вест Вирџинија

Епископ Митрофан са верницима испред капеле у Фермонту, Вест Вирџинија

Фермонт, Вест Вирџинија - Његово Преосвештенство епископ др Митрофан посетио је мисионарску парохију Свете Тројице у Фермонту, Вест Вирџинија, у суботу 29. септембра, служио свету архијерејску Литургију и освештао обновљену капелу.

Капела је званично освештана 15. априла 2000. године, када је епископ Митрофан служио прву свету Литургију у новосазиданој капели. На светој Литургији епископ Митрофан је проповедао на јеванђелску тему поводом празника Воздвижења Часног Крста Господњег. Епископу су саслуживали о. Живко Велимировић, парох њујоршки и ђакон Драгослав Косић, секретар Епархије.

На Литургији су одговарали Соња Џенсон и Џозеф Катуса, чланови хора "Св. Ђорџа" из Кармајкл (Caramichaels). После свете Литургије послужен је ручак који су припремиле вредне сестре ове мисионарске заједнице. Сестра Шарен Парода поздравила је епископа, свештенство и присутне и упознала их са радом у овој мисионарској парохији.

За последње две године богослужења су одржавана у УМСА у Фермонту, Вест Вирџинија. Са повратком у капелу надамо се да ће се и црквени живот побољшати.

протојереј Радни Торбић

(Узето са интернет странице Епархије источноамеричке)

Време крсних слава

Молитва, а не преједање

Протојереј-ставрофор Хаџи Љубодраг Петровић признаје да данас има аномалија у славским обичајима

Крсна слава код православних Срба није остатак паганског веровања у домаће богове. Такве тврдње, како каже протојереј-ставрофор Хаџи Љубодраг Петровић, протурају злонамерни или они који не знају прави хришћански смисао славе.

“У паганству је било кумира и домаћих богова. Али свети Никола и сви остали светитељи немају никакве везе с тим измишљеним божанствима. Крсна слава је чисто хришћанско слављење Бога и светитеља, јер су се тада на веће црквене празнике читаве породице кршавале. Ако је у понеким крајевима у обичајима и остало паганских примеса, то је само доказ да они који су примили хришћанство нису довољно хришћански узрасли”, објашњава отац Љубодраг који подсећа да се свети Никола Чудотворац 19. децембра у Цркви Христовој прославио 1663. пут.

Крсна слава је велики и свети дан у животу сваког православног хришћанина и верника. Тога адна је породично молитвено славље, јер се прославља светитељ који је Божји угодник што значи да је добио дар Духа Светог да помаже људима у разним ситуацијама.

Захвалност Богу

Како истиче отац Љубодраг Петровић, обичај је да свештеник неколико дана пре славе дође у кућу свечара и освешта водицу. На дан славе цела породица, предвођена домаћином, носи у храм колач, жито, црно вино и свећу. После чина резања колача, у дому уз молитве и певање тропара свецу, домаћин пали свећу и дочекују се гости.

“Породице би требало да се молитвом и постом припреме и на дан славе, ако се служи света Литургија, да се причесте у цркви. За славу се припрема трпеза за госте, али из захвалности Богу што нам је ту храну даровао, а не да би се преједали и опијали. Не би требало да храна и пиће претежу у односу на молитвено славље, већ

да буду у хармонији”, каже овај свештеник, иначе и секретар Верског добротворног старатељства Архиепископије београдско-карловачке.

Отац Љубодраг признаје да данас има аномалија у обележавању крсне славе. Поједини домаћини колач носе на брзину у цркву само зато што се ваља или из обичаја, јер су тако радили преци, а журе заправо да трпезу снабдеју с довољно хране и пића. Крсна слава би по правилима у дому требало да се слави само један а не три дана. Ако се слави више дана испада да гости долазе само да би јели и пили, а свеца се слави само један дан уз упалу свећу и жито које се служи с парчетом славског колача.

“Нажалост, има људи који долазе на славу и не прекрсте се и не помолу Богу, него одмах крену на пиће и јело. Сада се и пуши док свећа гори што не би смело. Воде се ружни разговори, што не доликује. У ранија времена пушачи су имали правилан однос према светковини, па су се суздржавали. Некада су људи имали поштовање према светитељу па су, како каже наш народ, говели (стајали). Домаћин уопште није седео са гостима, него је стајао док свећа гори. На тај начин је исказивао поштовање према светитељу, јер је стојећи и служећи госте подносио одређени подвиг”, појашњава овај свештеник СПЦ.

Тамо где црквена поука није стигла за поједине славе, а пре свега за светог архангела Михаила, свечари не спремају жито. То је погрешно, јер у цркви нема живих и мртвих светитеља.

Кољиво и жито

“Човек је бесмртно биће, а свеци су света бесмртна бића. Молитва за крсну славу се врши и за покојне и за живе. Зато се жито као симбол смрти и васкрсења и спрема. Ради те симболичке

Дизање славског колача

изражајности боље је да се жито не меље, већ да се цела зрна ставе у чинију и засладе. Кад човек гледа кољиво онда размишља како то мртво зрно пшенице када се стави у земљу оживи и васкрсне”, прича наш саговорник.

Славски колач не би требало да се наручује у пекари, јер он симболизује самог Господа Исуса Христа и његову крсну жртву. Домаћица би требало да га умеси освештаном водицом и тиме и она принесе неку жртву. Погрешно је славске колаче украшавати животињцама, на пример, птицама: “Испада да смо ми пагани, па приносимо Богу животиње. На колач се утискује печат са словима ИС ХС НИ КА што значи - Исус Христос побеђује, а украшава се искључиво грождем, јабукама, орасима”...

-Ако се слава слави само ради обичаја, то је нешто пролазно. Нема духовну димензију. Слављењем светитеља треба да тежимо да нам Бог својим благословом и љубављу омогући задобијање вечног живота и да нас уведе у царство небеско. То је та усходна линија, јер је циљ да човек обесмрти своју душу. Зато је крсна слава прилика да они који славе претресу свој живот... - наглашава отац Љубодраг.

Посне и мрсне славе

Ако слава падне у среду и петак или у време поста, као свети Никола, трпеза је увек посна. Али има људи који кажу: “Служимо посну храну док свећа гори, па после прелазе на печење”.

-Такав обичај није добар, не можемо говорити да је зло, али није верски исправно, зато што свечари не раде онако како црква прописује, већ по своме-.

По црквеном учењу, не постоји посна и мрсна храна, већ дозвољена и недозвољена храна у време поста. Храна сама по себи није ни добра ни зла. Бог је створио храну да је човек употребљава. Али у време поста не једе се месо, јаја и млеко како би верник смирио страсти и духовно овладао собом.

Шта урадити ако неко оде у госте, а свечар је уместо рибе спремио месо за трпезу?

-Тешко је то некад разграничити. Апостол Петар каже: “Како ти принесу, тако једи”. Ако знаш да тај који не слави како црква прописује боље је да се не оде. Али, ако си већ на слави, због љубави према пријатељу, онда послужи се реда ради храном која је на трпези. Више из пристојности да не би ожалостио онога ко слави-

М.С.П.

(Узето из “Политике”, 2. јан. 2006.)

Храм Св. вмч. Георгија на Трсату, Ријека

Опљачкана православна црква Светог великомученика Георгија у Ријеци

Непозната лица, 17. октобра ове године, обила су и оскрнавља цркву Светог великомученика Георгија на Трсату у Ријеци. На јужном дјелу храма сјекиром су разбијена врата кроз која су провалници ушли у храм и при том однели предмете који могу служити искључиво за литургијску употребу, а то је: антиминс, два јеванђеља (једно од њих оковано сребром), престони крст, комплет сасуда са покривцима, комплет свештеничких одежди, две иконе (Пресвета Богородица и Свети великомученик Георгије) и око 100 кг свијећа. Материјална штета је велика и још се увијек утврђује. Када је тачно обијен храм незна се, претпоставља се да је између 12 и 15 часова после подне. Провалу је приметио и пријавио надлежној полицијској управи протојереј-ставрофор Мићо Костић.

Вијест о обијању храма узнемирила је православне житеље града Ријеке, који у недјељу треба да дочекају епископе и свештенство за освећење храма Светог Николаја у центру града. Многи од православних вјерника као и јерархија питају се да ли и ко може заштитити православне храмове од провала и крађа?

(Интернет страница Епархије горњокарловачке, 17. октобар 2007)

Издавачка делатност:

Књига: Историја Српске православне цркве у Аустралији и Новом Зеланду, аутор протођакон др Станимир Спасовић уз сарадњу са протојерејем Србољубом Милетићем.

Ова најновија историјска књига проф. др Станимира Спасовића налази се у завршној фази припреме за штампу. Она садржи преко 400 страница, формата А4, са преко 100 фотографија. Осим извора који су до сада објављени у споменицама појединих црквених општина и организација, у њој се налазе и обилни подаци из Архива Патријаршије, кабинета патријарха, Архива Светог архијерејског сабора и синода, затим Епархије новограчаничке у Чикагу и Аустралији, Епархије аустралијско-новозеландске, појединих црквених општина и организација.

Изложена хронолошким редом, нека од поглавља су:

Досељавање православних Срба, Грка, Руса
Почеци Православља у Аустралији
Идентитет и смисао исељеништва
Пастирски и мисионарски рад
Начин организовања
Школе српског језика и веронауке
Структура и јурисдикција
Оснивање епархија и њихов рад
Подела и помирење
Штампа и издаваштво

Ту су и историјати појединих црквених општина и манастира у Аустралији, Новом

Зеланду и Јужној Африци, као и биографије епископа и свештеника и њихов рад.

О Српској цркви и Србима у дијаспори нема много озбињних и објективних радова. Овим радом знатно се попуњава празнина у овом делу историје. Посебну вредност раду даје коришћење обилне архивске грађе, као и пажљив избор литературе. Историја Српске цркве у Аустралији и Новом Зеланду биће незаобилазна за све оне који се буду бавили историјом Српске дијаспоре. Она бележи тековине верног и родољубивог српског народа, очуване и изграђене на овим просторима, у које су се Срби добрим делом интегрисали, али и остали оно што јесу, захваљујући пре свега, свом духовном и историјском наслеђу и идентитету. Стога, она представља незаобилазно штиво и део сваке библиотеке, од велике користи посебно за будуће генерације.

Рецензенти су: архиепископ и митрополит др Амфилохије (Радовић), професор др Предраг Пузовић и академик професор др Драган Недељковић.

Благословом надлежног епископа, књига је издање Српске православне цркве у Аустралији и Новом Зеланду, у две верзије: на српском и енглеском језику, тврдог повеза са омотом у боји, квалитетног папира. Црквене општине је

Епископ аустралијско-новозеландски Г. Иринеј

могу наручити по цени у претплати од \$35.00 по примерку. По изласку из штампе продајна цена књиге ће бити \$50.00.

Обзиром на интересовање резервисали смо одређени број књига за сваку од наших црквеношколских општина и манастира. Молимо да позовете наше чланове и парохијане да се претплате.

За сва обавештења и претплате се можете обратити на адресу Епископске канцеларије.

(Узето са интернет странице Епархије аустралијско-новозеландске)

Non-Profit Organization
U.S. Postage Paid
Leetsdale, PA 15056
Permit No. 11

The Path of Orthodoxy
Official Publication of the Serbian
Orthodox Church in the USA and Canada
P. O. Box 883 Bridgeport, WV 26330
Address Service Requested